

gen Forandring, som kan være af stor Betydning med Hensyn til Bevilligelsen af Møller paa Landet, hvad Næringsdriften angaaer, hvis Loven antages, som den foreligger. Derimod er det en Fordeel for Landet, som Loven indrømmer, at man vel kunde male til eget Brug samt til Kreaturføde. Paa den anden Side er det aldeles rigtigt, som ogsaa den ærede sidste Taler bemærkede, at jeg ikke skjønner rettere, end at § 6 skaber en ny Hindring for at give de Bevillinger til Næringsdrivende, som man hidtil har givet, og som Indenrigsministeriet vil ansee sig for berettiget og, naar locale Grunde talte derfor, forpligtet til at indrømme de Næringsdrivende i Kjøbstæderne; det staaer nu engang i § 6, at, findes der Anledning til at opføre nye Møller i Kjøbstæderne, skulde de nærværende Møllere være fortrinnsviis berettigede dertil. Der er nu hidtil her i Kjøbenhavn givet flere saadanne Bevillinger, f. Ex. til Branderier og ligeledes i enkelte Kjøbstæder udenfor Kjøbenhavn, og det er netop af denne Grund, at jeg har anbefalet det Forslag, som fremkom paa et andet Sted om en Modification af § 2 saaledes, at Næringsdrivende kunde male til deres egen Næring med Undtagelse af Rugbrødsbagere og dem, der handle med Meel.

Rothe: De Talere, som have faaet Ordet, efterat jeg begjærede det, have nu udtalt sig i det Væsentlige om de Forandringer i Lovforslaget, som det maa ansees for ønskeligt at foretage, førend Udkastet endeligt vedtages af Thinget, og jeg vil derfor ikke videre opholde Forsamlingen, men blot for mit Bedkommende bemærke, at jeg slutter mig til de Duffer, som ere udtalte om at faae indført saadanne Forandringer, hvorved man opnaar deels at vedligeholde den nærværende Tilstand med Hensyn til dette Næringsbrug i den Overgangstid, som skal finde Sted, og deels, om muligt, at forlorte denne Overgangstid. Jeg troer, at dette Sidste er det, hvorpaa man væsentligt maa have sin Opmærksomhed henvendt, fordi man ikke, selv ved Forandringer i, hvad der nu er vedtaget med Hensyn til Overgangstiden, vil kunne opnaae nogen tilfredsstillende Tilstand i denne; og fordi jeg efter en nøiagtig Overveelse af Forholdene paa ingen Maade kan komme

til den Overbeviisning, at man gjør ynkkelig Uret eller endog saa blot tilfidesætter noget Retfærdigheds- eller Billighedshensyn til de nærværende Mølleelere, naar man samtidigt med at frie dem for de Byrder, som tidligere have paahvilet dem, ogsaa berøver dem de Rettigheder, de have havt. De Byrder, som have paahvilet Møllerne, ligge i Beskatningen; denne er for Kjøbstædernes Bedkommende allerede ophævet, og for Landdistricternes Bedkommende foreslaaer man nu, at den skal ophæves samtidigt med de nærværende Mølleres Eneret, og der vil altsaa ikke være Noget i veien fra den Side for at indskrænke denne Overgangsperiode, naar man kun lader et saadant Tidrum tilbage, som maa være nødvendigt, for at de nærværende Ciere nogenlunde kunne indrette sig paa de nye Forhold, som ville indtræde med Hensyn til deres Bedrift, naar den større Frihed indtræder. Dertil behøves imidlertid sikkert ikke nogen Periode af 10 Aar, men kun i det Høieste, som foreslaaet i det oprindelige Udkast, 5 Aar. Den ærede Rigsdagsmand for Holbet Amts 2den Valgfreds (Tscherning) fremhævede ogsaa Barigheden af Overgangstiden som det væsentligste Punkt, hvortil man skulde holde sig, men, naar han sammenlignede, hvad Forslaget foreskriver, med den Fremgangsmaade, som vi havde brugt med Hensyn til det frie Hartkorn, saa troer jeg ikke, at denne Sammenligning passer, og jeg skal derfor ikke videre opholde mig ved den. Jeg vil blot tillade mig at gjøre en Bemærkning ved en Uttring af den ærede Indenrigsminister. Der var nemlig fra en æret Rigsdagsmand gjort opmærksom paa, at den Tilstand, som i Mellemtiden vilde fremkaldes ved Lovforslaget, vilde være en betydelig Indskrænkning i den Frihed, som hidtil har bestaaet for Møllerne og navnlig for Afdgangen til at erholde Ret til at anlægge nye Møller i Kjøbstæderne. Hertil bemærkede den ærede Indenrigsminister, at dette vilde meget afhænge af, hvorledes vedkommende Minister vilde benytte den Bevillingsret, hvoraf han efter den nærværende Tingens Tilstand er i Besiddelse. For det Tilfælde, at man slet ikke skulde faae denne Lov vedtaget, og altsaa Ministeren skulde blive ved at være i Besiddelse af denne Bevillingsret, vil jeg dog ikke undlade at gjøre opmær-